

## A magyarországi homokterületek ritka és érdekes gombafajai. II.

BABOSNÉ GRESKOVITS Margit

Természettudományi Múzeum Növénytára, Budapest

M. BABOS: Rare and interesting fungus species of the Hungarian sandy areas. II. - Studia Bot. Hung. 11:3-15, 1976.

ABSTRACT: Data concerning the description, occurrence and herbarial specimens of Coprinus spilosporus, Coprinus micaceus var. mamosus var. n., Psathyrella abortiva, Psathyrella marcescibilis f. virginea, Panaeolus guttulatus, Resupinatus trichotis, Clitopilus hobsonii, Bolbitius niveus - saprophyton fungi collected in the afforested areas of the Szentendre Island N of Budapest.

Az alföldi homokterületek gombavegetációjának taxonómiai és florisztikai vizsgálata során mikológiai szempontból igen érdekesnek bizonyult a Visegrád-Budapest közötti Dunaszakaszon elterülő, több mint 30 km hosszú Szentendrei-sziget. Jelen dolgozatban az itt gyűjtött ritka fajok egy részét ismertetem. A közölt anyag herbáriumi példányai a Természettudományi Múzeum Növénytárában találhatók.

A szigetet a harmadkori tengeri üledéket fedő, átlag 7 m vastag dunakavics réteg, s az ennek felszínére települt különböző vastagságú folyami homok alkotja. A folyami homokréteg a 107-123, 8 m közötti t. sz. f. magasságú területeken 10-15 m vastag, buckákat alkot, s felszínén a szél hatására futóhomok alakult ki. A 105-107 m magasságú térszíneken 1-1,5 m vastagságú a folyami homok, s felette 1,5 m erősen meszes iszap, azon pedig 0,5 m humuszréteg fekszik. Ezt a humuszt azonban általában 1,5-2 m vastag szél által szétterített lepelhomok borítja. A legalacsonyabb, 102-104 m-es szinteket nagy mésztartalmú öntésiszap fedi (GÓCZÁN 1955).

A Szentendrei-sziget eredeti növényvegetációja ma már csak töredékekben lelhető fel (ZSOLT 1943, ZÓLYOMI 1958). Jelentősebb kiterjedésű ültetett parkerdő (308 ha) Szigetmonostortól délre, Horány üdülőttelep környékén található. Ennek az erdőterületnek fafajmegoszlása a következő: 40,7 % akác (Robinia pseudo-acacia), 14 % kocsányos tölgy (Quercus robur), 13,6 % er-

dei fenyő (Pinus silvestris), 11,2 % fekete fenyő (Pinus nigra), 8,8 % különböző nyárfák (Populus alba - canescens, Populus nigra stb.), 6,7 % cser-tölgy (Quercus cerris), s 5 % egyéb fafaj. A rendszeres megfigyelések, gyűjtések itt folytak.

A semleges vagy gyengén lúgos kémhatású meszes homok erősen befolyásolja a gombák megjelenését. A néhány psammofil fajon kívül elsősorban az avarlakó és korhadó faanyagokon élő szaprofiton fajok jelennek meg nagy fajszámmal, s időnként nagy tömegben. A talajlakó mikorrizás gombák aránya alacsony, s ezek is elsősorban a nyárasokban találhatók. A tölgyesekből például a középhegységi tölgyesekre jellemző, vagy a savanyú homokon élő mikorrizás fajok - nyilván a talaj pH szelektáló hatása miatt - szinte hiányoznak. A szaprofiton gombák nagymértékű megjelenését az erős antropogén hatás is elősegíti.

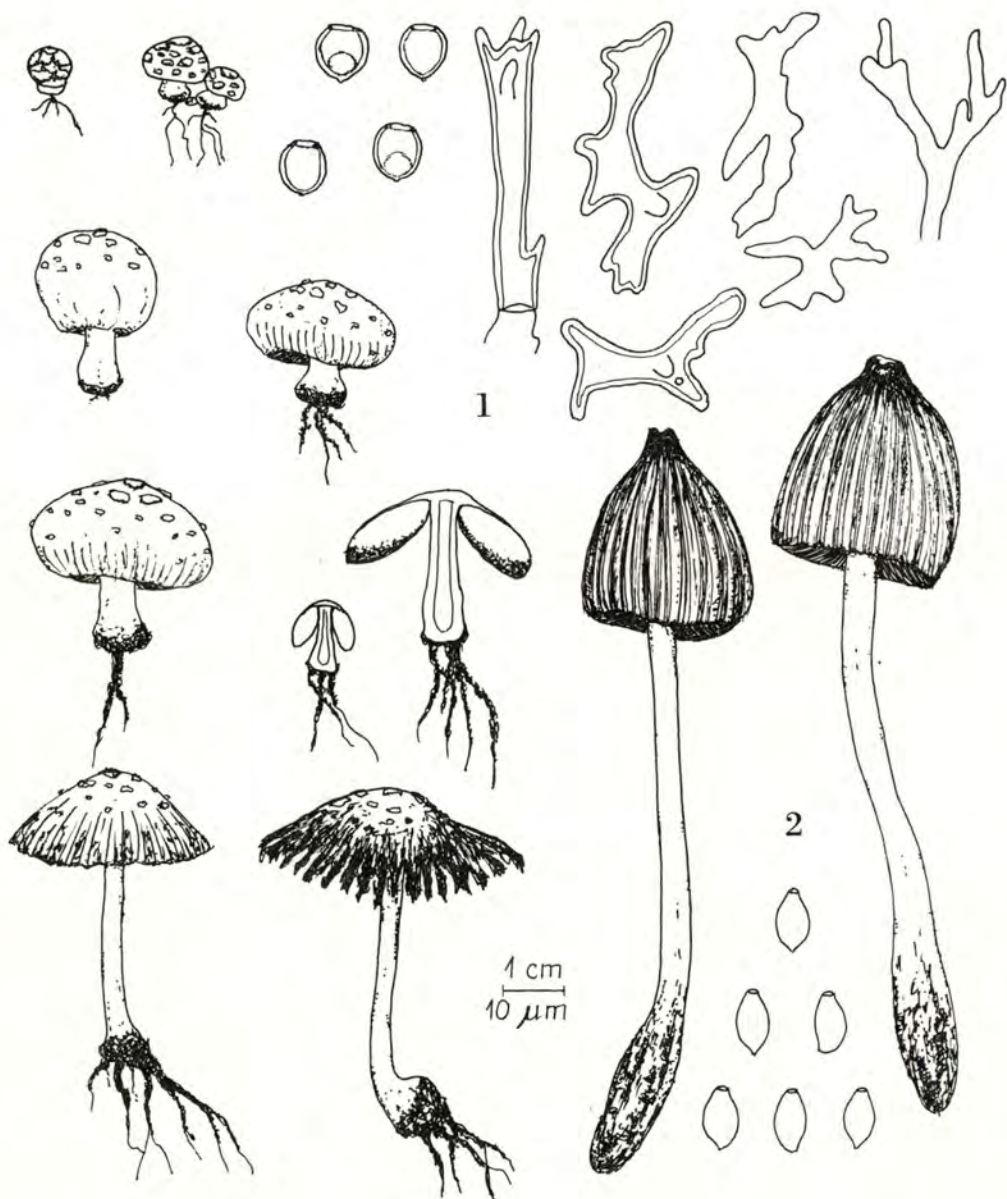
#### Coprinus spilosporus ROMAGN. (1. ábra)

1951-ben írta le ROMAGNESI Franciaországból. Előfordulási gyakoriságára vonatkozó megjegyzést csak KÜHNER - ROMAGNESI (1953) művében találunk, elég ritkának írják. Annak ellenére, hogy makroszkopikus és mikroszkopikus bélyegekkkel nagyon jól jellemezhető faj, a rendelkezésre álló irodalomban alig szerepel. MOSER (1967) határozókönyvében rövid leírása található.

Magyarországon eddig csak egyetlen helyen volt gyűjthető: tavasszal és nyáron évről évre rendszeresen terem Horányban, vegyes homoki erdőben. A saját erdőrézben Populus alba - canescens, Pinus silvestris, és Quercus robur alatt, nem hollygatott avar között, homokon található, de különösen tömegesen jelenik meg a szomszéd kertben Robinia pseudo-acacia és Quercus robur alatt, felásott, fűvezett helyen és csupasz homokon is.

A termőtestek kifejlődése - a Coprinus nemzetség egyéb fajaihoz viszonyítva is - gyors, s érdekes volt megfigyelni egyes esetekben azt, hogy a még érésben levő termőtest tönkjének felületére hullott éretti spóra már a termőhelyen kicsírázott.

Kalap: 1,5-5,5 cm; fiatalon csaknem gömbölyű (borsószerű gumó, a tönk még alig látszik ki alóla), később harangalakú-félgömbalakú, tompán púpos, majd kiterülő, végül szétszakadozó, elfolyósodik, alaktalanná válik; széle kb. a kalap feléig bordás; ha szél hatására a termőhelyen megszárad, lehet begöngyölt szélű is; a kalapbőr fénylő fehér-elefántcsontszínű, később okker, okkerbarna, a széle pedig szürkés, majd fekete lesz. A kalapot borító világos szürkés-okkeres árnyalatú velum universale úgy szakad szét, hogy közepén aránylag nagyobb pettyek maradnak, s a többi kisebb petty többé-kevésbé koncentrikusan elrendezve díszíti a kalapot. Amíg a gomba fiatal, s fehér a kalapbőre, addig a velumpettyek sötétebbek a kalap alapszínénél. Az öregebb, okkerbarna színű példányokon viszont a pettyezettség világo-



1. tábla - Table 1.

1. Coprinus spilosporus: termőtestek - fruit bodies; spórák - spores; a kap-  
lap velumsejtjei - cells of veil from the cap
2. Coprinus micaceus var. mammosus: termőtestek - fruit bodies; spórák -  
spores

sabb a kalap színénél. A velumba homokszemcsék tapadnak. Lemezek: 3-7 mm szélesek; felkanyarodók; nagyon sűrűn állók; fehérből szürkésbarnán át feketednek (rózsaszínes árnyalat nélkül). Tönk: 1-10 x 0,3-0,6 cm; fiatalon rövid, zömök, rövidebb a kalap átmérőjénél, s csak az érés során nyúlik meg; fehér, később okkeresre színeződik; selymes fényű; felfelé kissé keskenyedő vagy egyenletesen vastag, a bázisa kissé vagy erősebben gumós; a gumót, és a gumó alján levő, rendszerint sokágú "micéliumbojtót" a homok erősen borítja. Hús a kalapban alig van, a tönkben csöves, törékeny. Spórák: barnák, az apikulum felé halványabb színűek, szabálytalanul lekerekítettek, a csírázási pórus felé kissé lapítottak, 7,8-10 x 7,5-8,5-(9,3)  $\mu\text{m}$  méretűek. Bazidiumok: 4-spórásak, bunkó alakúak, megnyúlt lábbal, méretük 23-31 x 8,5-9,3  $\mu\text{m}$ . Cheilocisztidák: hólyag alakúak, szélességük 17-31  $\mu\text{m}$ . Pleurocisztidák: orsó alakúak-hasasak, tompán vagy kis nyakban végződők, 78-110 x 23-39  $\mu\text{m}$  nagyságúak. Velumsejtek: elágazóak, agancsszerűek, szabálytalanok, részben hialinok, vékonyak (vastagságuk 2,4-4  $\mu\text{m}$ ), részben barnák, vastagfalúak, szélességük 4-8  $\mu\text{m}$ .

#### Herbáriumi adatok:

Szentendrei-sziget: Horány, Tölgyfa u. 8. és Mackó u. 9., vegyes homoki erdőben, avarban, füvezett területen és csupasz homokon, leg.: M. BABOS és néhányszor A. FRIESZ.

1974. IV. 20., IV. 28., V. 2., V. 25., VI. 2. (tömeg), VI. 8. (tömeg), VI. 30., VII. 14., VIII. 19-20. (tömeg).

1975. VI. 8., VI. 13., VI. 20., VII. 5., VII. 13., VIII. 23.

megfigyelve továbbá ugyanott:

1974. VI. 1-10. (tömeg), VI. 15-16., IX. 7.

1975. V. 10-11. (tömeg), V. 17-18. (tömeg), V. 21-22., V. 30., VI. 28-29., VII. 17-18-20., IX. 4-5.

#### Coprinus micaceus (BULL. ex FR.) FR. var. mamosus var. nova (2. ábra)

A gyűjtött példányok színe, mérete és mikroszkopikus bélyegei megegyeznek a C. micaceus-sal, alakra azonban eltérnek azzal, hogy minden kalap közepén jellegzetes, feltűnő, csecsszerű púp van. Ez a púp olyan jellegű, mint a C. atramentarius-tól ROMAGNESI (1951) által elkülönített var. acuminatus-é. A tönk bázisa is eltérő, kissé szélesedő, duzzadt, nagyon homokos. A micéliumtelep 1974-ben kétszer fejlesztett 10-10 darab termőtestet, egyik alkalommal egyenként, egymáshoz közel, másodszer pedig csaknem csoportosan fejlődtek a púpos kalapú gombák.

A typo differt: pileo medio cum mamma, stipite ad basin parum dilatato - intumescenti.

Habitat: in silva, ad viam, in solo arenoso conturbato.

Typus: No. 50.823 in Herbario Mus. Hist. -nat. Hung., Budapest.

Horány: Mókus utca, in insula Szentendrei-sziget fluminis Danuvii, Hungaria. 10. V. 1974., leg.: M. BABOS.

Egyéb herbáriumi adat: ugyanonnan, 5. X. 1974., leg.: M. BABOS.

Psathyrella abortiva A. H. SMITH (3. ábra)

SMITH 1972-ben megjelent monográfiájában írta le - az USA-ban (Michigan: Withmore Lake) 1932-ben gyűjtött anyag alapján - ezt a jól jellemezhető Psathyrella fajt. A gomba eddig csak az eredeti gyűjtőhelyéről volt ismert, s így különösen érdekes a magyarországi előfordulása.

Fehér, szálkás-pelyhes-pikkelykéssel gazdagon borított, csoportosan-seregesen növekvő termőtesteit csak egy alkalommal sikerült gyűjteni Horányban (1975. VI. 13.). A vizsgálati területen a június elején hullott csapadék hatására június közepén indult meg erősen a gombák termőtestképzése. A Psathyrella abortiva is ekkor fruktifikált. Június második felében és júliusban csak abortív állapotban találtuk. Számtalan apró - a fajra jellemző - 1-5 mm átmérőjű, szabálytalan, gumószerű termőtestkezdemény volt látható a termőfolton, de ezekből a hetekig tartó megfigyelés alatt újabb termőtestek nem fejlődtek. Sőt, közben június végén a kánikulai meleg és szárító szél hatására a kis fejletlen gumók is összehúzódtak, eltűntek, de később, az ismételt esők hatására újra megjelentek.

Mivel a gomba termőhelye az erdőben folyó építkezések miatt erősen veszélyeztetve volt, július 15-én a telep kis részét hasonló körülmények közé, védett helyre telepítettem át. A telepítés sikeréről 1975-ben még nem sikerült meggyőződni. Eredeti termőhelye azonban sajnos már tönkrement, útgyenygetés miatt augusztus végén legyalulták a talajt.

Kalap: 0,8-2,5 cm; tompán púpos-domború, majd kiterülő; fiatalon hófehér, majd krém-okkeres-szürkés színű; higrofán; felülete hófehér, többé-kevésbé felálló szálkás pelyhekkal-pikkelykéssel borított, bozontos, később lecsupaszodó. Lemezek: 1-3 mm szélesek; keskenyen tönhözönttek, elválók, felkanyarodók; fehéresből szürkésbarnák majd bíborbarnák, végül barnásfeketéig lesznek. Tönk: 1,5-5 x 0,2-0,3 cm; egyenletesen vastag, többnyire görbe; hófehér, hullámos-selymes, de teljesen borítják a fehér szálkás pelyhek-szálacsákák; később többé-kevésbé lecsupaszodó. Hús: a kalapban nagyon vékony, a tönkben csöves; törékeny. Az abortív termőtestkezdemények gumószerűek, fehéres-barnás színűek, átmérőjük 1-3-(5) mm. Spórák: hengeres-elliptikusak, kis ferde apikummal; csírázási pórussal ellátottak; színük KOH oldatban sötét csokoládébarna, ammoniában vörösbarna; méretük (7,8)-9-11-(11,5) x 5-6,2  $\mu$ m. Bazidiumok: 4-spórásak, bunkó alakúak, 21-25 x 8-10  $\mu$ m méretűek. Cheilocisztidák: többé-kevésbé palack alakúak, rövidebb-hosszabb nyakkal, 36-60 x 6-8 (nyaki rész) - 8-14 (has)  $\mu$ m nagyságúak. A pleurocisztidák alakja és mérete a cheilocisztidákéhoz hasonló, de a végük kissé tompább.

Herbáriumi adatok:

Szentendrei-sziget: Horány, Vadgalamb utca; erdei út szélén, humuszban gazdag homoktalajon, korhadó fatuskó közelében.

1975. VI. 13. kifejlett és abortív termőtestek, leg.: M. BABOS;  
1975. VII. 7. abortív állapotban, leg.: M. BABOS - A. FRIESZ;  
1975. VII. 25. abortív állapotban, leg.: M. BABOS;  
1975. VIII. 16. abortív állapotban, leg.: M. BABOS.

- Megfigyelve továbbá ugyanott abortív állapotban  
1975. VI. 17. leg.: M. BABOS - G. BOHUS;  
1975. VI. 21. leg.: M. BABOS - A. FRIESZ;  
1975. VII. 15. leg.: M. BABOS;  
1975. VII. 29. leg.: M. BABOS - E. VÉSSEY.

Psathyrella marcescibilis (BRITZ.) SINGER f. virginea LANGE  
(4. ábra)

A horányi erdőkre jellemző sokféle Psathyrella faj között nagyon feltűnő volt a P. marcescibilis substeril formája. A termőtestek kalapja krémes-fehér színű volt, a lemezek és a karcsú, vékony tönk színe pedig fehér. A teljesen Mycena habitusú gombák Psathyrella nemzetségbe való tartozását főleg a kalap szélén lelógó, fehér, csipkés velummaradványok mutatták. A lemezek egyáltalán nem színeződtek el, mert spórákat csak 1-1 bazidium fejlesztett. Ezek a spórák csúcsosan végződő megnyúlt elliptikusak, barnák, 11,7-15 x 6,2-7,5 µm méretűek. A gyűjtött termőtestek makroszkopikus és mikroszkopikus tulajdonságai azonosak LANGE (1939) megfigyelésével (150 B ábra, s. n. Psathyra lactea f. virginea).

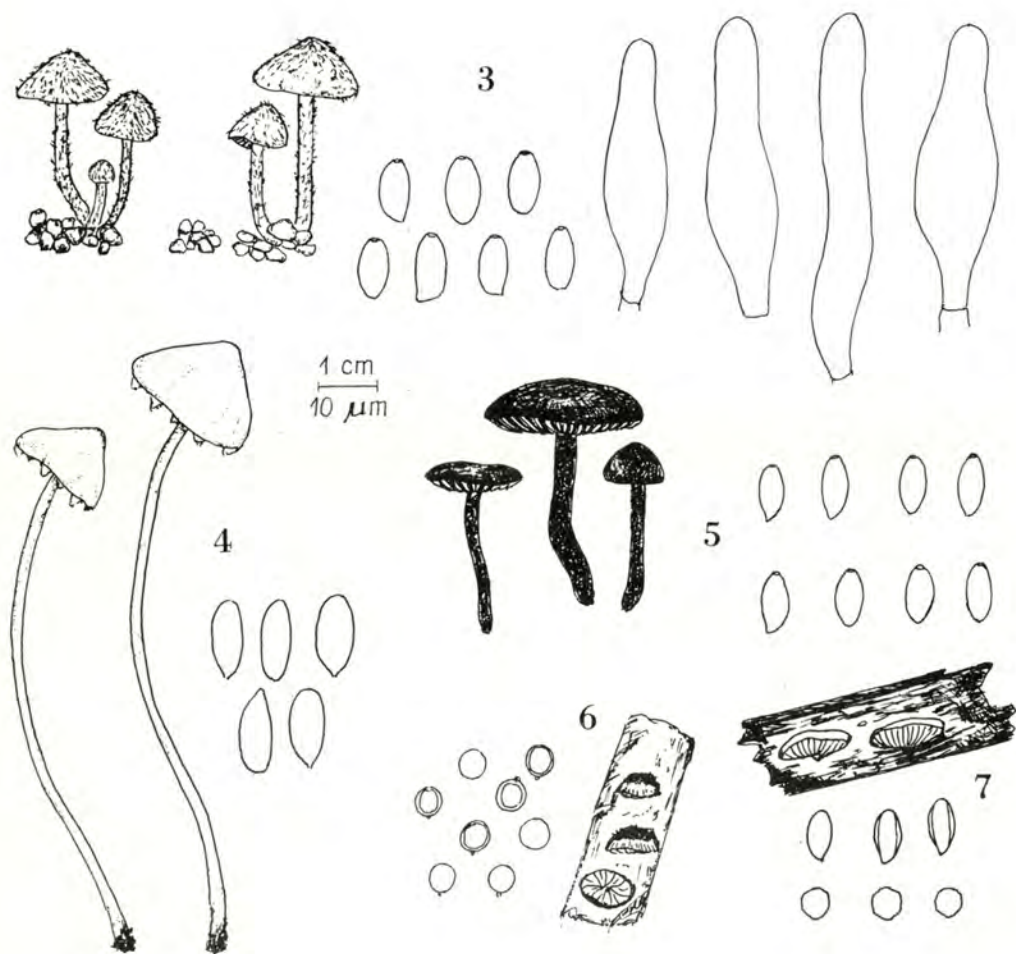
Herbáriumi adat:

Szentendrei-sziget: Horány, a szentendrei rév közelében, akácerdő szélén, kocsiút mellett, 1975. IX. 2., leg.: M. BABOS.

Panaeolus guttulatus BRES. (5. ábra)

BRESADOLA 1881-ben írta le, s közölt ábrája (34/2) igen kiváló, jobb, mint a későbbi ábrázolása (BRESADOLA 1931, 890/2). HEIM - REMY (1926) Psilocybe aleuriata néven publikálták e fajt. Színes ábrájuk (29/5-9), spórarájuk, valamint a leírás megkönnyítik határozását. A későbbi francia szerzők (KONRAD - MAUBLANC 1948; KÜHNER - ROMAGNESI 1953) ritkán jelzik, PILÁT (1951) gyakorisági adat nélkül közli, DENNIS - ORTON - HORA (1960) fajlistájában nem szerepel. MOSER (1967) aránylag részletesebben foglalkozik vele, a határozó leíráson kívül ábrákat is közöl.

Kalap: 1,2-4 cm; kissé púpos-domborúból kiterülő; síma; sötét olajbarna-feketésbarna, a közepe lehet kissé rőtarna is. Lemezek: 2-4 mm szélesek; felkanyarodók vagy tönkhöz nőttek; olajzöldes árnyalatú szürkék, végül feketék; élük fehéres, s a világos lemezélen kis száraz cseppek figyelhetők meg. Tönk: 2-3,5 x 0,1-0,3 cm; egyenletes, kissé görbe; színe szürkésbarna; fiatalon finom deresség borítja. Hús: vékony, törékeny, világosabb vagy sötétebb rőtarna, a tönkben csöves. Spórák: sötétbarnák, elliptikusak, kis ferde apikummal és kis csírázási pórussal; méretük 8-10 x 4-4,7 µm. Bazidiumok: 4-spórásak, 18-23 x 6,2-7,8 µm nagyságúak.



2. tábla - Table 2.

3. Psathyrella abortiva: termőtestek - fruit bodies; spórák - spores; cheilocisztidák - cheilocystidia
4. Psathyrella marcescibilis f. virginea: termőtestek - fruit bodies; spórák - spores
5. Panaeolus guttulatus: termőtestek - fruit bodies; spórák - spores
6. Resupinatus trichotis: termőtestek - fruit bodies; spórák - spores
7. Clitopilus hobsonii: termőtestek - fruit bodies; spórák - spores

Herbáriumi adatok:

Szentendrei-sziget: Horány, Tölgyfa utca, erdei út szélén, hulladékos helyen, 1974. V. 26., 1974. X. 19., leg.: M. BABOS; két gát közötti vegyes erdőben 1974. X. 19., leg.: M. BABOS.

Resupinatus trichotis (PERS.) SINGER (6. ábra)

PILÁT (1935-1936, s.n. Pleurotus applicatus f. rhacodium) közlése szerint Európában Jugoszláviából, Olaszországból és Dániából, továbbá az USA-ból ismert. LANGE (1936, s.n. Pleurotus rhacodium) és KÜHNER - ROMAGNESI (1953, s.n. Geopetalum rhacodium) ritkának írják, sokkal ritkább, mint a rokonságába tartozó másik gömbölyű spóras faj, a Resupinatus applicatus (BATSCH ex. FR.) S. F. GRAY. Angliában is előfordul (DENNIS - ORTON - HORA 1960, s.n. Resupinatus rhacodium). Gyűjtött példányaink megegyeznek LANGE (1936, 66/A. ábra) kitűnő illusztrációjával.

Kalap: 0,4-0,8 cm; felfordult vagy oldaltöltött állású; barnás-szürke-feketés színű; középső része nemezes-bársonyos-szőrös, a széle felé lecsupaszodó, kissé bordás. Lemezek: egy központi vagy egy oldaltálló pont felé futnak, különböző hosszúságúak, szürkék, az élük kissé világosabb. Spórák: színtelenek, gömbölyűek-gömbölydedek, 4,5-5,4  $\mu\text{m}$  méretűek vagy 4,7-5,4 x 4-5  $\mu\text{m}$ -esek. Bazidiumok: 4-spórasak, 22-25 x 6,2-7,8  $\mu\text{m}$  méretűek. Kalapszőrök: fonal alakúak, mikroszkóp alatt barnásszürkék, 1,5-2,4-(3,2)  $\mu\text{m}$  szélesek, kapcsokkal ellátottak (színük sötétebb, mint a R. applicatus-é).

Herbáriumi adat:

Szentendrei-sziget: Horány, vegyes erdőben, lehullott, korhadt ágon, 1975. VI. 21., leg.: M. BABOS.

Clitopilus hobsonii (BERK. et. BR.) P. D. ORTON (7. ábra)

Magyarországon eddig csak egyszer találtuk e rendszertani és nomenklaturai szempontból korábban eléggé problematikus, apró termetű gombát. Mint a rendelkezésre álló irodalomból kitűnik, világszerte elterjedt, de elég ritka faj. PILÁT (1935-1936) Pleurotus monográfiájában (s.n. Pleurotus romellianus PILÁT) egy svédországi anyag alapján ismerteti. Angliában is gyűjtötték, ORTON (1960) részletesen foglalkozik vele. SINGER (1969) további európai adatait közli: Ausztriában és a Szovjetunió területén is előfordult. Találták Pakisztánban és az USA-ban is. SINGER művéből főleg dél-amerikai elterjedéséről kapunk képet, gyűjtötték Chilében, Argentínában, Braziliában, Bolíviában és Venezuelában egy vagy néhány alkalommal. A francia szerzők (JOSSERAND 1941, KÜHNER - ROMAGNESI 1953, s.n. Clitopilus pleurotelloides (KÜHN.) JOSS.) viszont elég közönséges fajnak



jelzik. Lehetséges, hogy könnyen félreismerhető megjelenése miatt került el gyakran a mikológusok figyelmét.

Kalap: 0,2-1 cm; féloldalas, kagyló alakú vagy lebenyes, domborúból kiterülő, szabálytalan; széle aláhajló; fehér majd krém-piszkos krémszínű, finoman nemezes. Lemezek: eleinte fehéresek-krémszínűek, végül rózsásokkerekesek; egy excentrikus pont vagy a kis tönk felé futnak; a végigérő lemezek között több különböző hosszúságú lemezke van; egyes lemezek villásan elágazók. Tönk: hiányzik vagy rövid (1 mm), oldaltálló; fehér, nemezes. Liszt-szagú. Íze és a spórapor színe nem lett megfigyelve. Spórák: elliptikus-mandula alakúak, 7-8, 5-(9,3) x 4-5-(5,4)  $\mu\text{m}$  méretűek. A spórakon 5-6-7-8 (ORTON 1960 szerint 7-12) hosszanti borda van, ezért a spórák felülnézeten kerekded-többbszögletűek. Bazidiumok: bunkó alakúak, 16-24 x 6,2-7,8  $\mu\text{m}$ -esek, nagyságuk a JOSSERAND (1941; 24-35 x 8-9  $\mu\text{m}$ ), ORTON (1960; 24-30 x 7-8  $\mu\text{m}$ ) és a PILÁT (1935-1936; 15-20 x 5-6  $\mu\text{m}$ ) által közölt méret között van. A kalapot hialin, fonal alakú, 2-4,7  $\mu\text{m}$  széles hifák borítják.

Herbáriumi adat:

Szentendrei-sziget: Horány, Csalogány utca, vegyes erdőben, korhadó Populus tönkén, 1973. VII. 8., leg.: M. BABOS.

#### Bolbitius lacteus LANGE

LANGE (1940, 196 D ábra) e hófehér Bolbitius fajtát - melyből mindössze 4 termőtestet talált - a későbbi irodalom nem tartotta eléggé biztos fajnak. KONRAD - MAUBLANC (1948) a B. fragilis-sel tartja azonosnak, KÜHNER - ROMAGNESI (1953) csak megjegyzés formájában említi. SINGER (1975) taxonómiai munkájában nem szerepel, viszont PILÁT (1951) és MOSER (1967) könyvében megtalálható, mint önálló faj.

Horányban, vegyes erdőben, korhadó szénán 1975. VI. 21-én (leg.: M. BABOS - A. FRIESZ) több példányt sikerült belőle gyűjtenünk, de a herbáriumi anyag sajnos elveszett. Termőhelyének további figyelésével ez a hiány valószínűleg pótolható lesz.

A kalap és a tönk fehér volt, a B. vitellinus-ra és alakkörére jellemző sárga szín teljesen hiányzott belőle. Nem hasonlított az igen gazdag anyagon megfigyelt, fiatalon krém-, majd rozsdaszínű, gyorsan elfolyósodó, trágyázott talajon termő B. tener-hez sem (mely nem azonos a Conocybe lactea-val) (BABOS 1975).

BABOS, M.: Rare and interesting fungus species of the  
Hungarian sandy areas. II.

The Szentendre Island, some 30 km long in the Visegrád - Budapest reach of the Danube, proved to be very interesting mycologically. The original vegetation exists now in small spots, and the afforested areas are also small. The examined park forest near Szigetmonostor - Horány covers 308 hectares, with the following rate of participation of tree species: Robinia pseudo-acacia 40,7 %, Quercus robur 14 %, Pinus silvestris 13,6 %, Pinus nigra 11,2 %, Populus alba - canescens and other poplar species 8,8 %, Quercus cerris 6,7 %, and other tree species 5 %. The neutral or weakly basic calcareous sandy soil strongly influences the appearance of the fungi. Besides some psammophilous species, mainly litter and decaying wood habiting fungi appear in great numbers. The rate of soil inhabiting micorrhizal fungi is low, to be found mainly in the poplar woods. The proliferation of saprophytic fungi is greatly induced also by anthropogeneous effects.

The present paper submits a discussion of further rare species. The herbarial specimens are deposited in the Botanical Department of the Hungarian Natural History Museum, Budapest.

Coprinus spilosporus ROMAGN. (Fig. 1.)

Appearing regularly in every year from spring to late summer in mixed sandy woods (Populus alba - canescens, Pinus silvestris, Quercus robur, Robinia pseudo-acacia) on litter and also on bare sand. The initially white then ochreous-brownish cap is ornamented concentrically by spots. The velar cells are ramifying like an antler. The base of the stem is more or less bulbous; the bulb and the mycelial tuft at its base is wholly covered by sand.

Coprinus micaceus (BULL. ex FR.) FR. var. mammosus var. nova  
(Fig. 2.)

The colour, size and microscopic characteristics agree with those of C. micaceus, but the shape differs by a characteristic, conspicuous, hump like mamilla in the middle of each cap, resembling that of var. acuminatus separated from C. atramentarius ROMAGNESI (1951). I found it on two occasions on disturbed sandy soil in a forest settlement.

Psathyrella abortiva A. H. SMITH (Fig. 3.)

SMITH described this well characterizable Psathyrella, collected on a single occasion in the USA, in his monograph published in 1972. I succeeded to collect its white fruitbodies, richly covered with filamentous and floccose squamae, on one occasion, when they appeared in abundantly near Horány (13 June, 1975), but the small, irregularly shaped, 1-5 mm large tubers in an abortive state could be subsequently observed for nearly two months. Unfortunately, no further observations could be made, because the collecting locality was annihilated by forestcultural work.

Psathyrella marcescibilis (BRITZ.) SINGER f. virginica LANGE  
(Fig. 4.)

Among the many Psathyrella species, characteristic to the woods at Horány, this fungus with a creamy white cap, completely white gills, and of a Mycena habit was very conspicuous. Its relegation to the genus Psathyrella was indicated mainly by the crenellate remains of the velum hanging from the edge of the cap; the gills were not discoloured at all. Some specimens grew along a drive on the edge of a locust-tree wood.

Panaeolus guttulatus BRES. (Fig. 5.)

On the basis of BRESADOLA's (1881, 1931) and HEIM - REMY's (1926) descriptions and figures, this small fungus with dark oil brown to blackish brown cap can be easily identified. The edges of its gills, turning black in time, is light, with small, dry guttae. When young, the stem is finely farinaceous. It grew on three occasions in a forest settlement, near a garbage compound, and in a mixed forest.

Resupinatus trichotis (PERS.) SINGER (Fig. 6.)

The resupinate or obliquely grown small fruitbodies are brownish-grey to blackish, the middle of the cap felty-velutaceous-hirsute. The colour of the filiform cap hairs are darker under the microscope than those of the other species with sphaerical spores (R. applicatus). The collected specimens completely agree with LANGE's excellent illustration (1936, 66 A). The fungus grew on a fallen, decaying twig in a mixed forest.

Clitopilus hobsonii (BERK. et BR.) P. D. ORTON (Fig. 7.)

Of a world-wide distribution, but a rare species. KÜHNER - ROMAGNESI (1953) consider it, however, a rather common species. It is perhaps owing to its easily misidentifiable appearance that it often escaped attention. Its small, oblique cap is white or creamy, finely felty. The gills are first whitish, then rosy ochreous. The stem is absent or very short, excentric. The spores are elliptical to almond-shaped with 5-8 (according to ORTON 1960. with 7-12) longitudinal ribs, thus rounded polygonal in the superior view. It was collected on a rotting Populus stump in a mixed forest at Horány.

Bolbitius lacteus LANGE

LANGE's snow-white Bolbitius species (1940, 196 D) - originally known by four fruitbodies only - was considered by KONRAD - MAUBLANC (1948) identical with B. fragilis, and KÜHNER - ROMAGNESI (1953) merely mention it in a remark. On the other hand, it appears as a distinct species in MOSER's (1967) work. At Horány, we succeeded to collect some wholly white specimens on decaying hay in a mixed wood, but the herbarial material was unfortunately lost. By a continued observation of the site, this lack could probably be remedied. The cap and the stem of the fungus were white. The yellowish colour characterizing B. vitellinus and its allies completely absent from them; nor did it resemble B. tener with a creamy and very glutinous cap (when young), but rapidly liquescent later and growing on fertilized soils (not Conocybe lactea!).

IRODALOM - REFERENCES

- BABOS, M. (1975): Adatok Magyarország ritka kalaposgombáinak és pótegetféléinek ismeretéhez, VI. - *Studia Bot. Hung.*, 10:27-39.
- BRESADOLA, J. (1881): *Fungi Tridentini novi, vel nondum delineati, descripti, et iconibus illustrati.* - Tridenti, 1-114, Tab. 1-105.
- BRESADOLA, J. (1931): *Iconographia Mycologica*, XVIII. - Mediolani, Tab. 851-900.
- DENNIS, R. W. G. - ORTON, P. D. - HORA, F. B. (1960): New check list of British Agarics and Boleti, I-II. - *Suppl. Trans. Brit. mycol. Soc.*, 1-225.
- GÓCZÁN, L. (1955): A Szentendrei-sziget geomorfológiai fejlődéstörténete. - *Földrajzi Értesítő*, 4/3:301-318.
- HEIM, R. - REMY, L. (1926): *Espèces nouvelles de macromycètes subalpines du Briançonnais*, IV. - *Bull. Soc. Myc. Fr.*, 41/4:458-462.
- JOSSERAND, M. (1941): *Étude sur les espèces françaises du genre "Clitopilus"*. - *Bull. Soc. Linn. Lyon*, 10/7:2-15.

- KONRAD, P. - MAUBLANC, A. (1948): Les Agaricales. Encyclopédie Mycologique, XIV. - Paris, pp. 469.
- KÜHNER, R. - ROMAGNESI, H. (1953): Flore analytique des champignons supérieurs. - Paris, pp. 556.
- LANGE, J.E. (1936): Flora Agaricina Danica, II. - Copenhagen, pp. 105, Tab. 41-80.
- LANGE, J.E. (1939): Flora Agaricina Danica, IV. - Copenhagen, pp. 119, Tab. 121-160.
- LANGE, J.E. (1940): Flora Agaricina Danica, V. - Copenhagen, pp. 105, Tab. 161-200.
- MOSER, M. (1967): Die Röhrlinge und Blätterpilze (Agaricales) - in GAMS, H.: Kleine Kryptogamenflora, II b/2. - Stuttgart, pp. 443. (3. kiadás)
- ORTON, P.D. (1960): New check list of British Agarics and Boleti, III. Notes on genera and species in the list. - Trans. Brit. mycol. Soc., 43/2:159-439.
- PILÁT, A. (1935-1936): Atlas des champignons de l'Europe, II. Pleurotus Fr. - Praha, pp. 193., Tab. 1-80.
- PILÁT, A. (1951): Klíč k určování našich hub hřibovitých a bedlovitých. - Praha, pp. 719.
- ROMAGNESI, H. (1951): Étude de quelques Coprins, 3. série. - Revue de Mycologie, 16:108-128.
- SINGER, R. (1969): Mycoflora Australis. - Beiheft zur Nova Hedwigia, Heft 29., Lehre, pp. 405.
- SINGER, R. (1975): The Agaricales in modern taxonomy. - Vaduz, pp. 912. (3. kiadás)
- SMITH, A.H. (1972): The North American species of Psathyrella. - Memoirs of the New York Botanical Garden, 24:1-633.
- ZÓLYOMI, B. (1958): Budapest és környékének természetes növénytakarója. - "Budapest természeti képe" c. könyvből, Akadémiai Kiadó, Budapest, 511-642.
- ZSOLT, J. (1943): A Szentendrei-sziget növénytakarója. - Index Horti Botanici Univ. Budapestinensis, 1-18.

Érkezett: 1976. I. 20.

BABOSNÉ GRÉŠYOVITS MARGIT  
Természettudományi Múzeum Növénytára  
H-1146 Budapest  
Vajdahunyadvár